

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

30. juuni 2016*

Eelotsusetaotlus — Lojaalse koostöö põhimõte — Võrdväarsuse ja tõhususe põhimõtted — Siseriiklikud õigusnormid, millega kehtestatakse alusetult sisse nõutud maksude tagastamine koos intressidega — Selliste kohtuotsuste täitmine, mis puudutavad liidu õiguskorrast tulenevaid õigusi tagastamisele — Tagastamise ajatamine viie aasta peale — Tagastamise sõltumine selliste vahendite olemasolust, mis on maksuna sisse nõutud — Sundtäitmise võimaluse puudumine

Kohtuasjas C-200/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunalul Sibiu (Sibiu teise astme kohus, Rumeenia) 20. märtsi 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 22. aprillil 2014, menetluses

Silvia Georgiana Câmpean

versus

**Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Mediaș, nüüd Serviciul Fiscal Municipal Mediaș,
Administrația Fondului pentru Mediu,**

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president M. Ilešič (ettekandja), kohtunikud C. Toader, A. Rosas, A. Prechal ja E. Jarašiūnas,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: ametnik L. Carrasco Marco,

arvestades kirjalikus menetluses ja 22. oktoobri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Silvia Câmpean, esindaja: advokaat D. Târșia,

— Rumeenia valitsus, esindaja: R. H. Radu, keda abistasid nõustajad V. Angelescu ja D. M. Bulancea,

— Euroopa Komisjon, esindajad. R. Lyal, G.-D. Balan ja M. Wasmeier,

olles 18. veebruari 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: rumeenia.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada ELL artiklit 6, põhimõtteid, millele peab vastama liidu õigust rikkudes sisse nõutud siseriiklike maksude tagastamine, ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikleid 17 ja 20, artikli 21 lõiget 1 ja artiklit 47.
- 2 Taotlus on esitatud Silvia Georgiana Câmpeani ja Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Mediași (Mediași omavalitsuse rahandusosakond) ning Administrația Fondului pentru Mediu (keskkonnafondi amet, Rumeenia) vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab sellise maksu tagastamist koos intressidega, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes ja mida Silvia Câmpeanil tuli tasuda teisest liikmesriigist pärit sõiduauto esmasel registreerimisel Rumeenias.

Rumeenia õigus

- 3 6. jaanuari 2012. aasta seadus nr 9 tasu kohta mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste eest (Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule; *Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 17, 10.1.2012; edaspidi „seadus nr 9/2012“) kehtestas mootorsõidukite saastetasu M1–M3 ja N1–N3 kategooriasse kuuluvate sõidukite suhtes. Selle seaduse artikli 4 lõike 1 kohaselt tekkis kohustus saastetasu maksta eelkõige sõiduki esmasel registreerimisel Rumeenias.
- 4 Valitsuse 26. veebruari 2014. aasta erakorralise määruse nr 8, millega muudetakse teatavaid õigusnorme ja muid maksu- ja eelarvemeetmeid (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 8 privind modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare; *Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 151, 28.2.2014; edaspidi „OUG nr 8/2014“), artikkel XV näeb ette:

„1. Mootorsõidukite saastetasu tagastamist käsitlevas kohtuotsuses määratud summade, kuni täieliku tagasimaksmise kuupäevani arvatud intressi, kohtukulude ja muude kohtu poolt määratud summade – mis on sissenõutavaks muutunud kuni 31. detsembrini 2015 – maksmine toimub viie kalendriaasta jooksul, makstes 20% nimetatud summast aastas.

2. Lõikes 1 nimetatud maksumaksjate tagastusnõuded rahuldatakse vastavalt [24. detsembri 2003. aasta valitsuse määruse nr 92/2003, mis käsitleb maksumenetluse seadustikku (Ordonanța Guvernului nr. 92 privind Codul de procedură fiscală; *Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 941, 29.12.2003; edaspidi „OUG nr 92/2003“)], mida on hiljem muudetud ja täiendatud, sätetele 45 päeva jooksul alates nõude esitamisest ja iga-aastaste osamaksete tasumine toimub vastavalt keskkonnafondi ameti koostatud graafikule.

3. Lõikes 1 sätestatud tähtaeg hakkab kulgema kuupäeval, mil möödub lõikes 2 ette nähtud tähtaeg.

4. Lõikes 1 ette nähtud ajaks peatatakse täitemenetlus seadusega ette nähtud korras.

5. Lõikes 1 ette nähtud summad, mis makstakse käesoleva erakorralise määruse alusel, arvutatakse välja statistikaameti poolt kehtestatud tarbijahinnaindeksi alusel.

6. Täitedokumendi alusel sissenõutavate summade rahuldamise korra kehtestavad ühiselt kliimamuutuste ja keskkonnaminister ning rahandusminister, arvestades lõikes 1 esitatud tähtaegu.

7. Enne käesoleva dekreetseaduse jõustumist koostatud täitedokumendi alusel sissenõutavate summade rahuldamine, mille suhtes ei ole algatatud sundtäitmist, toimub vastavalt lõigetele 1–6.“

- 5 OUG nr 8/2014 seletuskirja kohaselt on selle määruse vastuvõtmine põhjendatav eelkõige „raskustega, mis kaasnevad tänasel päeval selliste kohtuotsuste täitmisega, millega kohustatakse tasuma mootorsõidukite saastetasu, võttes arvesse üldkehtivas õiguses kehtestatud tingimustel täitedokumentide sundtäitmise negatiivset mõju nii keskkonnafondi eelarvele kui ka konsolideeritud üldeelarvele [ning], arvestades vajadust kehtestada piiratud aja jooksul konkreetseid eeskirjad selliste kohtuotsuste sundtäitmise valdkonnas, millega kohustatakse tasuma mootorsõidukite saastetasu. Viidatud normide puudumine tooks kaasa võimatuse säilitada eelarvetasakaal ja kaudselt selle, et keskkonnafondil ei ole võimalik täita riigisiseseid kohustusi ning Rumeenial ei ole võimalik täita oma kohustusi keskkonnakaitse valdkonnas Euroopa Liidu liikmesriigina.“
- 6 Keskkonna ja kliimamuutuste ministri ning rahandusministri 19. märtsi 2014. aasta määrus nr 365/741, mis käsitleb selliste kohtuotsustega ette nähtud summade tasumise menetluste heakskiitmist, mis puudutavad mootorsõiduki saastetasu tagastamist ning mis käsitleb ka teatavate formularide kuju ja sisu heakskiitmist ning millega muudetakse keskkonna ja kliimamuutuste ministri, asepeaministri ja rahandusministri määruse nr 490/407/2013, millega kiidetakse heaks valitsuse erakorralise määruse nr 9/2013, millega kehtestatakse keskkonnalõiv mootorsõidukitel, artiklites 7, 9 ja 12 ette nähtud summade ning lõplikult jõustunud kohtuotsustega määratud summade tagastamise menetlus, IV lisa (Ordinul nr 365/741 al ministrului mediului și schimbărilor climatice și al ministrului finanțelor publice privind aprobarea Procedurii de efectuare a plăților sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a modelului și conținutului unor formulare și pentru modificarea anexei nr. 4 la Ordinul ministrului mediului și schimbărilor climatice și al viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 490/407/2013 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prevăzute la art. 7, 9 și 12 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, precum și a sumelor stabilite de instanțele de judecată prin hotărâri definitive și irevocabile (edaspidi „määrus nr 365/741/2014“), võeti vastu OUG nr 8/2014 artikli XV lõike 6 alusel ning see näeb ette artikli XV rakendussätted.
- 7 Selle määruse artikli 1 lõigetes 2 ja 3 on sätestatud:
- „2. Mootorsõidukite saastetasu tagasimaksmist käsitlevas kohtuotsuses määratud summade, kuni täieliku tagasimaksmise kuupäevani arvatud intressi, kohtukulude ja muude kohtu poolt määratud summade – mis on sissenõutavaks muutunud kuni 31. detsembrini 2015 – maksmine toimub viie aasta jooksul, makstes 20% nimetatud summast aastas vastavalt [OUG nr 8/2014] artiklile XV.
3. Lõikes 2 nimetatud maksumaksjate tagastusnõuded rahuldatakse vastavalt [OUG nr 92/2003] sätetele 45 päeva jooksul alates nõude esitamisest ning iga-aastased osamaksed tuleb üle kanda vastavalt selleks otstarbeks ette nähtud iga-aastaste osamaksete graafikule [...]“.
- 8 Nimetatud määruse artikkel 3 näeb ette:
- „Artikli 1 lõikes 2 nimetatud summad, sealhulgas parandatud summad, mis põhinevad makse kuupäeva seisuga tehtud arvutustel, kaetakse [keskkonna]lõivu arvelt keskkonnafondi eelarvest“.
- 9 Määruse nr 365/741/2014 I lisa näeb ette I peatükis OUG nr 8/2014 artikli XV lõikes 1 märgitud summade, mis on määratud mootorsõidukite saastetasu tagasimaksmist käsitlevates kohtuotsustes, tasumisele kohaldatava menetluse.
- 10 I lisa I peatüki punktides 7 ja 19 on ette nähtud:
- „7. Tagastusnõudele tuleb kontrollitavuse huvides lisada järgmised dokumendid:
- a) täitmisele pööratava kohtuotsuse tõestatud koopia;

b) füüsilise isiku või juriidilise isiku esindaja isikut tõendav dokument, viimase puhul ka volitus;

[...]

19. Iga-aastaste osamaksete tasumiseks vastavalt ajakohastatud summade graafikule ja punktis 11 arvutatud intresside maksmiseks arvutab pädev maksuhaldur võimalikud hüvitised, võttes arvesse maksukohustusi, mis on maksjal iga osamakse tasumise tähtpäeval [...]“.

11 Valitsuse 30. jaanuari 2002. aasta määrus nr 22 täitedokumentidega tuvastatud riiklike institutsioonide maksekohustuste täitmise kohta (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 22 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii; *Monitorul Oficial al României* nr 81, 1.2.2002; edaspidi „OG nr 22/2002“) sätestab põhikohtuasjas kohaldatava redaktsiooni artiklis 1:

„1. Täitedokumentidega tuvastatud nõuded riiklike institutsioonide ja riigiasutuste suhtes täidetakse nende eelarvetes selleks otstarbeks heaks kiidetud summadest või nende kuluartiklite arvel, mille alla asjaomane maksekohustus kuulub.

2. Täitedokumentidega tuvastatud nõudeid riiklike institutsioonide ja riigiasutuste suhtes ei saa täita summade arvelt, mis on heaks kiidetud eelarves mõeldud haldus- ja tegevuskulude katmiseks, sh tööjõukulud, ning mille eesmärk on võimaldada neil täita neid seaduses ette nähtud ülesandeid ja eesmärke, milleks nad loodi.“

12 Sama määruse artikkel 2 sätestab:

„Kui täitedokumentidega tuvastatud nõudeid ei hakata täitma või nende täitmist ei jätkata vahendite puudumise tõttu, peab võlgnikust institutsioon tegema kuue kuu jooksul toimingud, mis on tema maksekohustuste täitmiseks vajalikud. Seda tähtaega hakatakse arvestama kuupäevast, mil võlgnik sai kätte maksekäsu, mille edastas võlausaldaja taotlusel pädev täitevorgan.“

13 OG nr 22/2002 artikkel 3 sätestab:

„Kui riiklikud institutsioonid ei täida artiklis 2 nimetatud maksekohustust, võib võlausaldaja taotleda sundtäitmist vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikule ja/või teistele sel juhul kohaldatavatele õigusnormidele.“

14 Rahandusministri 19. juuli 2011. aasta määrus nr 2336, millega kehtestatakse niisuguste täitedokumentide täitmise kord, mille alusel arestitakse riigiasutuste ja riiklike institutsioonide kontod, mis on avatud riigikassas (Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 2336 pentru aprobarea Procedurii de punere în aplicare a titlurilor executorii în baza căroră se solicită înființarea popriiilor conturilor autorităților și instituțiilor publice deschise la nivelul unităților Trezoreriei Statului; edaspidi „määrus nr 2336/2011“) (hiljem muudetud ja täiendatud) sätestas artiklis 10bis:

„1. „Kui kohus on arestimismeetme kinnitanud, puudutab täitmine üksnes arestitud summast, mis võlgnikul on või mida võlgnevad talle kolmandad isikud ning mis võimaldavad tasuda riiklike institutsioonide ja riigiasutuste suhtes tuvastatud nõuded, ilma et see piiraks hiljem muudetud ja täiendatud seaduse nr 288/2002 täiendustega heaks kiidetud [OG] nr 22/2002 artikli 1 lõikes 2 kehtestatud piiride kohaldamist.“

2. Lõikes 1 osundatud juhtudel kohaldatakse artiklites 1–10 nimetatud täitedokumentide täitmise menetlust *mutatis mutandis*.“

15 Maksumenetluse kord kehtestati määrusega OUG nr 92/2003.

16 Selle määruse artikkel 116 „Tasaarveldamine“ sätestab lõigetes 1, 2, 4 ja 6:

„1. Riigi või haldus- ja territoriaalüksuste või nende allüksuste nõuded maksude, lõivude ja ükskõik missuguste muude konsolideeritud üldeelarvesse tasutavate summade näol kustuvad nii, et need tasaarveldatakse võlgniku nõuetega, mis kujutavad endast riigieelarvest hüvitatavaid, tagastatavaid või tasutavaid summasid, madalaimate summade ulatuses, kui mõlemad pooled on vastastikku võlausaldajad ja võlgnikud, tingimusel et asjaomaseid nõudeid haldavad samad riigiasutused, sh nende allüksused.

2. Võlgnikule esitatud maksunõuded tasaarveldatakse samast eelarvest täidetavate kohustustega ning tekkinud vahest tasaarveldatakse proportsionaalselt teistest eelarvetest täidetavad kohustused, ilma et see piiraks lõikega 1 kehtestatud tingimuste kohaldamist.

[...]

4. Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, toimub tasaarveldamine kuupäeval, mil nõuded samaajal eksisteerivad, on kindlad, likviidsed ja täitmisele kuuluvad.

[...]

6. Tasaarveldamise tuvastab pädev maksuasutus maksuvõlgniku taotlusel või omal algatusel [...]“.

17 2. detsembri 2004. aasta halduskohtumenetluse seadus nr 554 (Legea contenciosului administrativ nr 554; *Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 1154, 7.12.2004) sätestab muudetud redaktsiooni artikli 24 „Täitmiskohustus“ lõikes 1:

„Kui riigiasutus on kaebuse rahuldamise tulemusena kohustatud andma, asendama või muutma haldusakti või andma teise akti või tegema teatavad haldustoimingud, täidetakse jõustunud kohtuotsus vabatahtlikult selles määratud tähtaja jooksul ja tähtaja puudumise korral hiljemalt 30 päeva jooksul pärast kohtuotsuse jõustumise kuupäeva.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

18 Silvia Câmpean registreeris Rumeenias Saksamaalt ostetud kasutatud sõiduauto. Registreerimisel maksis ta 18. jaanuaril 2012 seadusega nr 9/2012 ette nähtud mootorsõiduki saastetasu summas 2737 Rumeenia leud (RON) (ligikaudu 615 eurot).

19 Silvia Câmpean nõudis 21. veebruaril 2012 Tribunalul Sibiule (Sibiu teise astme kohus, Rumeenia) esitatud hagiavalduses nimetatud summa tagastamist koos intressidega, mida arvutatakse kuni põhisumma täieliku tasumiseni, tuginedes asjaolule, et nimetatud tasu on liidu õigusega vastuolus.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus, kellel tekkis kahtlus seoses küsimusega, kas see tasu on liidu õigusega kooskõlas või mitte, otsustas 15. novembri 2012. aasta otsusega menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse.

21 Euroopa Kohus leidis 3. veebruaril 2014 tehtud määruses kohtuasjas Câmpean ja Ciocoiu (C-97/13 ja C-214/13, ei avaldata, EU:C:2014:229), et ELTL artiklit 110 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selline tasu, nagu on ette nähtud seadusega nr 9/2012. Euroopa Kohus ei piiranud oma otsuse ajalist mõju.

- 22 Eelotsusetaotluse esitanud kohus väljendas samas kohtuvaidluses kahtlusi ka selle üle, kas liidu õigusega ja Euroopa Nõukogu teatavate õigusaktidega on kooskõlas siseriiklikud õigusnormid, eelkõige OUG nr 8/2014 artikkel XV, mis on vastu võetud pärast Euroopa Kohtu seda määrust, mis käsitleb alusetult makstud tasude tagastamist.
- 23 Nimetatud õigusnormid näevad muu hulgas ette alusetult sisse nõutud summade tagastamise osade kaupa viie aasta jooksul, makstes igal aastal kogusummast 20%, millele lisanduvad intressid ja õigusabikulud. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul rikuvad sellised õigusnormid, kuna need ei võimalda kohtuotsuste täitmist mõistliku aja jooksul, õigust alusetult sisse nõutud summade tõhusale tagasisaamisele, omandiõigust ning õigust õiglasele kohtumenetlusele.
- 24 Neil asjaoludel otsustas Tribunalul Sibiu (Sibiu teise astme kohus) 22. aprillil 2014 menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule esimese eelotsuse küsimuse.
- 25 Seejärel avas nimetatud kohus pooleliolevas kohtuvaidluses uuesti suulise menetluse. Põhikohtuasja kaebaja väitis seal, et võttes esiteks arvesse õigusakte, millega rakendati OUG nr 8/2014 artiklit XV, ning teiseks riigi vastases täitemenetluses kohaldatavaid akte artikli XV puudumisel, oleks vaja, et eelotsusetaotluse esitanud kohus täiendab oma eelotsusetaotlust. Leides, et nende aktide tagajärjel toimub alusetult sisse nõutud tasude tagasimaksmine üksikisikutele viivitusega, ilma et viimastel oleks õigus nõuda oma nende nõudeid kinnitavate otsuste sundtäitmist, lisas eelotsusetaotluse esitanud kohus oma esimesele küsimusele viis täiendavat küsimust.
- 26 Eelneva tulemusel saatis Tribunalul Sibiu (Sibiu teise astme kohus) Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas Euroopa Liidu lepingu artiklit 6, [harta] artikleid 17, 20, artikli 21 lõiget 1 ja artiklit 47, põhimõtet maksta vastavalt Euroopa Kohtu praktikale liidu õigusega keelatud tasud tagasi, Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitus 16/2003 ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni nr 1787/2011 tuleb tõlgendada nii, et [OUG] nr 8/2014 artikkel XV on nendega vastuolus?
  2. Kas liidu õigusnorme, millele on viidatud [esimeses küsimuses] ning Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitus 16/2003, Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni nr 1787/2011 ja ministrite komitee soovitus nr (80)2 saab tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused õigusnormid nagu [määrus nr 365/741/2014], [OG nr 22/2002] artiklid 1–3 ning [määrus nr 2336/2011]?
  3. Kas viidatud liidu õigusnorme ja Euroopa Kohtu praktikat [(kohtuotsus Costanzo, 22.6.1989, 103/88, EU:C:1989:256)] tuleb tõlgendada nii, et siseriiklikud ametiasutused (käesoleval juhul maksu- ja keskkonnakaitseasutused) peavad täitma haldus- ja maksuasjades tehtud kohtuotsuseid omal algatusel ja otsekohe, ilma et summasid tagasi saama õigustatud isik peaks taotlema täitmisele pööramist või tegema muid toiminguid, mida võlgnikust vastustaja nõuab?
  4. Mida tähendab „otsekohe“ vastavalt liidu õigusele, see tähendab kui kiiresti peavad siseriiklikud haldusasutused haldus- või maksuasjas tehtud kohtuotsuse täitma või tasaarvestama summad, mille tagastamisele on isikutel õigus, nende vastastikuste kohustustega riigi ees?
  5. Kas liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et niisuguseid sanktsioone, nagu on nähtud ette Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitus nr 16/2003 II peatüki punkti 1 alapunktis b [halduskohtumenetluse seaduse nr 554] artikli 24 lõikes 3 ette nähtud trahv, võib kohaldada ka juhul, kui ei täideta rahalisi kohustusi, mis on haldusasutusel kohtuotsuse kohaselt?

6. Missugune on haldusasutuse suhtes tehtud kohtuotsuse sundtäitmise korral vara, mille võib vastavalt Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitusel nr 16/2003 II peatüki punkti 2 alapunktile d arestida?“

Euroopa Kohtu pädevus ja eelotsusetaotluse vastuvõetavus

- 27 Rumeenia valitsus väidab, et eelotsusetaotlus on tervenisti vastuvõetamatu, kuna vastus esitatud küsimustele oleks põhikohtuasja vaidluse lahendamisel kasutu. Ta leiab, et need küsimused käsitlevad sellise kohtuotsuse täitmise korda, mis nimetatud kohtul tuleb teha antud vaidluses, mille ese puudutab üksnes riigi poolt alusetult sisse nõutud tasu üksikisikule tagastamist. Kuivõrd kohtumenetluse etapp ei ole veel lõppenud ja puuduvad tõendid selle kohta, et Silvia Câmpean oleks palunud eelotsusetaotluse esitanud kohtul võtta viimase tehtava kohtuotsuse täitmisega seoses kaitsemeetmeid, puudub nimetatud kohtul alus uurida nimetatud otsuse täitmise korda.
- 28 Teise võimalusena väidab Rumeenia valitsus, et eelotsusetaotlus on osaliselt vastuvõetamatu, kuna mõned eelotsuse küsimused puudutavad Euroopa Nõukogu õigusakte, mis ei ole osa liidu õigusest.
- 29 Sellega seoses tasub meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt eeldatakse, et liidu õiguse tõlgendamist puudutavad küsimused, mida siseriiklik kohus on esitanud õiguslikus ja faktilises raamistikus, mille ta on määratlenud omal vastutusel ja mille paikapidavuse kontrollimine ei ole Euroopa Kohtu ülesanne, on asjakohased. Täpsemalt, ELTL artiklis 267 ette nähtud õiguslase koostöö süsteemi raames ei ole Euroopa Kohtu ülesanne kontrollida või seada kahtluse alla liikmesriigi kohtu poolt siseriiklikele õigusnormidele antud tõlgenduse õigsust, kuna nende tõlgendamine kuulub liikmesriigi kohtute ainupädevusse. Samuti peab Euroopa Kohus liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotlust menetledes arvestama siseriikliku õiguse tõlgendust nii, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus talle seda on selgitanud (vt eelkõige kohtuotsus, 6.10.2015, Târşia, C-69/14, EU:C:2015:662, punktid 12 ja 13 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Euroopa Kohus võib liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotluse jätta läbi vaatamata vaid siis, kui on ilmne, et taotletud liidu õigusnormi tõlgendamine ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, või ka juhul, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (kohtuotsused, 21.5.2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, punkt 29, ning 6.10.2015, Târşia, C-69/14, EU:C:2015:662, punkt 14 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Kui antud juhul nõustuda Rumeenia valitsuse väitega, mille kohaselt ei saa eelotsusetaotluse esitanud kohus põhikohtuasja vaidluses otsustada Silvia Câmpeani esitatud tagastusetaotluse osas tema tehtava kohtuotsuse täitmise korra üle, oleks tegemist siseriikliku õiguse tõlgendamisega, mis kuulub aga eelotsusetaotluse esitanud kohtu ainupädevusse.
- 32 Eelotsusetaotlusest ja selle täiendusest nähtub aga selgelt, et eelotsusetaotluse esitanud kohus peab ennast pädevaks kohaldama õigusnorme, mis käsitlevad tema tehtava sisulise otsuse täitmise korda, kohtumenetluses, milles ta asjaomast vaidlust menetleb. Lisaks teatas Silvia Câmpean oma seisukohtades, et ta taotles eelotsusetaotluse esitanud kohtult, et sisuline otsus oleks viivitamatult ja tingimusteta täitmisele pööratav ning sellele ei tuleks kohaldada OUG nr 8/2014 artiklit XV.
- 33 Neil asjaoludel ja sellistel tõendite puudumisel, mis võimaldaks järeldada, et Euroopa Kohtu vastused eelotsuse küsimustele ei aita põhikohtuasja vaidlust lahendada, ei saa eeldust, et need küsimused on asjakohased, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 29, antud juhul ümber lükata.
- 34 Teiseks, mis puudutab väidet, mille kohaselt Rumeenia valitsus nõuab eelotsusetaotluse vastuvõetamatuks tunnistamist osas, mis puudutab eelotsuse küsimustes viidatud Euroopa Nõukogu aktide tõlgendamist, siis tuleb meenutada, et ELTL artikli 267 kohaselt Euroopa Kohtule ette nähtud

pädevus anda eelotsuste teel tõlgendusi puudutab üksnes õigusnorme, mis kuuluvad liidu õigusesse (kohtuotsus, 4.5.2010, TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika), kuhu aga ei kuulu Euroopa Nõukogu aktid, millele eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab oma esimeses, teises, viiendas ja kuuendas küsimuses. Euroopa Kohus ei ole seega pädev tegema otsust nende küsimuste kohta osas, mis puudutab otseselt nimetatud akte.

- 35 Eelmises punktis toodud täpsustust arvestades tuleb sedastada, et Euroopa Kohus on pädev vastama eelotsuse küsimustele ning eelotsusetaotlus on vastuvõetav.

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 36 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub eelotsuse küsimustega, mida tuleks analüüsida koos, selgitada sisuliselt seda, kas liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selliste tasude koos intressidega tagasimaksmise kord, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes ja mille suurus on määratud täitmisele pööratavate kohtuotsustega, nagu on ette nähtud OUG nr 8/2014 artiklis XV ja määruses nr 365/741/2014, või teise võimalusena, OG nr 22/2002 artiklites 1–3 ja määruse nr 2336/2011 artiklis 10*bis*.
- 37 Väljakujunenud kohtupraktikast aga nähtub, et õigus liikmesriigis liidu õiguse vastaselt sisse nõutud maksude tagastamisele tuleneb selliste liidu õigusnormidega õigussubjektidele antud õigustest, mis sellised maksud keelavad ja mida tuleb kohaldada Euroopa Kohtu poolt neile antud tõlgendust järgides, ning mis täiendab neid õigusi. Liikmesriigid on seega kohustatud tagastama liidu õiguse vastaselt sissenõutud maksusummad koos viivisega (vt kohtuotsus, 6.10.2015, Târşia, C-69/14, EU:C:2015:662, punktid 24 ja 25 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 38 Alusetult sisse nõutud siseriiklike maksude tagastamise valdkonda reguleerivate liidu õigusnormide puudumisel tuleb liikmesriikide menetlusautonoomia põhimõtte alusel iga liikmesriigi siseriiklikus õiguskorras määrata pädevad kohtud ja kehtestada menetlusnormid nende kohtuasjade läbivaatamiseks, mille eesmärk on tagada nende õiguste kaitse, mis tulenevad üksikisikutele liidu õigusest (vt kohtuotsus, 6.10.2015, Târşia, C-69/14, EU:C:2015:662, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 39 Menetlusnormid, mis on kehtestatud nende kohtuasjade läbivaatamiseks, mille eesmärk on tagada isikutele liidu õigusest tulenevate õiguste kaitse, ei tohi siiski olla ebasoodsamad kui samalaadsete siseriiklike õiguskaitsevahendite puhul (võrdväarsuse põhimõte) ja need ei tohi muuta liidu õiguskorraga antud õiguste kasutamist praktiliselt võimatuks või ülemäära raskeks (tõhususe põhimõte) (vt kohtuotsus, 6.10.2015, Târşia, C-69/14, EU:C:2015:662, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 40 Lisaks tasub meenutada, et Euroopa Kohus on juba leidnud, et lojaalse koostöö põhimõtte alusel ei või liikmesriik võtta vastu sätteid, mille kohaselt sõltub sellise maksusumma tagastamine, mille Euroopa Kohus on oma otsusega tunnistanud liidu õigusega vastuolus olevaks või mille kokkusobimatus selle õigusega tuleneb nimetatud otsusest, tingimustest, mis käsitlevad konkreetselt seda maksu ja mis on vähem soodsad kui need, mida kohaldatakse tagastamisele nende puudumisel (vt selle kohta kohtuotsused, 10.9.2002, Prisco ja CASER, C-216/99 ja C-222/99, EU:C:2002:472, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 2.10.2003, Weber's Wine World jt, C-147/01, EU:C:2003:533, punkt 87).
- 41 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusi tuleb analüüsida eelnimetatud põhimõtetest lähtuvalt.

Lojaalse koostöö põhimõte

- 42 Eelotsusetaotlusest tuleneb, et OUG nr 8/2014 artikkel XV ja määrus nr 365/741/2014, millest viimane näeb ette artikli XV rakenduseeskirjad, jõustusid hiljem kui 3. veebruaril 2014 Euroopa Kohtu tehtud määrus kohtuasjas Câmpean ja Ciocoiu (C-97/13 ja C-214/13, ei avaldata, EU:C:2014:229), milles Euroopa Kohus leidis, et ELTL artikliga 110 on vastuolus selline tasu nagu mootorsõidukite saastetasu ning et asjaomased õigusnormid võeti vastu eelkõige seetõttu, et esinesid raskused selliste kohtuotsuste täitmisel, mille ese oli alusetult sisse nõutud maksusummade tagastamine. Nimetatud õigusnormide mõte on näha ette menetlusnormid, mis oleks konkreetselt kohaldatavad kohtuotsuste täitmisele, millel on selline ese.
- 43 Neil asjaoludel ja arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 40 meenutatud kohtupraktikat, on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne kontrollida, kas need menetlusnormid on vähem soodsad nendest, mis oleksid kohaldatavad viimaste puudumisel põhikohtuasjas kõnealusele tagasimaksmisele.
- 44 Lojaalse koostöö põhimõtet tuleb seega tõlgendada nii, et sellega on vastuolus see, kui liikmesriik võtab vastu õigusnormid, mille kohaselt sõltub sellise maksusumma tagastamine, mille Euroopa Kohus on oma otsusega tunnistanud liidu õigusega vastuolus olevaks või mille kokkusobimatus liidu õigusega tuleneb nimetatud otsusest, tingimustest, mis käsitlevad konkreetselt seda maksu ja mis on vähem soodsad kui need, mida kohaldatakse tagastamisele nende puudumisel, eelnimetatud asjaolu tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.

Võrdväarsuse põhimõte

- 45 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et võrdväarsuse põhimõtte järgimine tähendab, et liikmesriigid ei näeks ette menetlusnorme, mis on taotluste korral, mis esitatakse selliste maksude tagasisaamiseks, mis põhinevad liidu õiguse rikkumisel, vähem soodsad kui normid, mis on kohaldatavad sarnaste hagide korral, võttes arvesse nende eset, alust ja olulisi tunnuseid, siseriikliku õiguse rikkumisel põhinevatele hagidele (vt selle kohta kohtuotsus, 19.7.2012, Littlewoods Retail jt, C-591/10, EU:C:2012:478, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 46 Siseriiklikul kohtul, kellele on vahetult teada menetlusnormid, mis tagavad siseriiklikus õiguses isikutele liidu õigusest tulenevate õiguste kaitse, tuleb kontrollida, kas need on võrdväarsuse põhimõttega kooskõlas. Euroopa Kohus võib aga anda siseriikliku kohtu antava hinnangu hõlbustamiseks viimasele liidu õiguse tõlgendamist puudutavat teavet (vt kohtuotsused, 1.12.1998, Levez, C-326/96, EU:C:1998:577, punktid 39 ja 40, ning 19.7.2012, Littlewoods Retail jt, C-591/10, EU:C:2012:478, punkt 31).
- 47 OUG nr 8/2014 artikli XV lõikest 1 nähtub, et selle sättega soovitakse korraldada alusetult sisse nõutud summade tagasimaksmist käsitlevate kohtuotsustega määratud summade tasumise korda, kuni täieliku tagasimaksmise kuupäevani arvatud intressi, kohtukulusid ja muid kohtu poolt määratud summasid. Artikkel XV näeb lõigetes 1–4 ette, et maksmine toimub viie kalendriaasta jooksul, makstes 20% nimetatud summast aastas, tagastusnõue vaadatakse läbi 45 päeva jooksul alates nõude esitamisest ning et täitemenetlus peatatakse vastavalt selle artikli lõikele 1 viieks aastaks.
- 48 Määruse nr 365/741/2014 artikkel 3 täpsustab, et tasumisele kuuluvad summad kaetakse keskkonnalõivu arvelt keskkonnafondi eelarvest. Lisaks näeb määruse nr 365/741/2014 I lisa punkt 7 ette, et tagastusnõudele tuleb kontrollitavuse huvides lisada täitmisele pööratava kohtuotsuse tõestatud koopia ning füüsilise isiku puhul isikut tõendav dokument. Lisa I punkt 19 näeb ette, et pädev maksuhaldur arvutab võimalikud hüvitised iga-aastaste osamaksete maksmiseks, võttes arvesse maksukohustusi, mis on maksjal iga osamakse tasumise tähtpäeval.

- 49 Selleks et tõendada, et menetlusnormid on analoogsed nendega, mida kohaldatakse siseriikliku õiguse eiramisel põhinevate sarnaste hagide korral, tõi Rumeenia valitsus oma kirjalikes seisukohtades välja viieaastase ajatatud maksete mehhanismi töötasude puhul, mida siseriikliku õiguse kohaselt tuleb riigiasutusel maksta üksikisikule.
- 50 Rumeenia valitsus väidab lisaks, et 45päevane tähtaeg, mille vältel tuleb läbi vaadata alusetult sisse nõutud maksude tasumist käsitleva kohtuotsuse täitmise taotlus, vastab 45päevasele tähtajale, mida üldjuhul kohaldatakse riigieelarvest makstud summade tagastustaotluste läbivaatamisele.
- 51 Selleks et teha kindlaks, kas võrdväarsuse põhimõtte nõuded on põhikohtuasjas täidetud, tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul kõigepealt uurida, kas hagid, mille suhtes kohaldatakse menetlusnorme, mida Rumeenia valitsus käsitab analoogsetena nendega, mis on ette nähtud OUG nr 8/2014 artikliga XV ja määrusega nr 365/741/2014, on nende aluse, eseme ja oluliste tunnuste poolest sarnased hagile, mis põhineb liidu õiguse eiramisel nagu põhikohtuasjas.
- 52 Hagide puhul, mis käsitlevad saamata jäänud töötasude maksmist riigiasutuse poolt, ei näi see nii olevat, mida märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 34, mida tuleb samas kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.
- 53 Niipea kui on selge, et tegemist on siseriikliku hagiga või hagiga, mis on sarnane põhikohtuasjas kõnealuse hagiga, mis põhineb liidu õigusel, on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne järgmisena tuvastada, ega sellistele siseriiklikele hagidele kohaldatavad menetlusnormid ei ole tegelikult soodsamad nendest, mida kohaldatakse põhikohtuasjas vastavalt OUG nr 8/2014 artiklile XV ja määrusele nr 365/741/2014.
- 54 Lõpuks, mis puudutab siseriiklike õigusnorme, mis eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul oleksid pooleliolevas kohtuasjas kohaldatavad juhul, kui ta peaks leidma, et võrdväarsuse põhimõttega on vastuolus OUG nr 8/2014 artikkel XV ja määrus nr 365/741/2014, nimelt OG nr 22/2002 artiklid 1–3 ja määruse nr 2336/2011 artikkel 10*bis*, ei sisalda ükski Euroopa Kohtule esitatud materjalidest tõendeid, mis võimaldaks järeldada, et neid õigusnorme kohaldatakse erinevalt liidu õigusel põhinevate hagide ja sarnaste siseriiklikul õigusel põhinevate hagide suhtes, kuna need õigusnormid näivad olevat sellised, mida üldjuhul kohaldatakse halduskohtumenetluses, mida kinnitas ka põhikohtuasja kaebaja kohtuistungil.
- 55 Lisaks, arvestades teatavaid põhikohtuasja kaebaja poolt kirjalikes seisukohtades esitatud väiteid, mida võib tõlgendada nii, et liidu õiguskorrast tulenevaid õigusi käsitlevate kohtuotsuste täitmise kord peab olema ühesugune sõltumata vaidluse liigist, tuleb rõhutada, et võrdväarsuse põhimõtte järgimine eeldab, et ühelt poolt siseriiklikul õigusel ja teiselt poolt liidu õigusel põhinevaid sarnaseid õiguskaitsevahendeid käsitletakse võrdselt, mitte selliste siseriiklike menetlusnormide võrdväarsust, mida kohaldatakse erinevat liiki vaidluste, või erinevatesse õigusharudesse kuuluvate vaidluste suhtes (vt selle kohta kohtuotsused, 6.10.2015, Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, punkt 67, ning 6.10.2015, Târșia, C-69/14, EU:C:2015:662, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 56 Võrdväarsuse põhimõtet tuleb seega tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui liikmesriik näeb ette menetlusnormid, mis on vähem soodsad nende maksu tagastustaotluste suhtes, mis põhinevad liidu õiguse rikkumisel, võrreldes menetlusnormidega, mida kohaldatakse sarnastele hagidele, mis põhinevad siseriikliku õiguse rikkumisel. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on läbi viia vajalik kontroll, et tagada tema menetluses olevas pooleliolevas vaidluses kohaldatavate õigusnormide kooskõla nimetatud põhimõttega.

Tõhususe põhimõte

- 57 Seoses tõhususe põhimõttega tuleb esiteks analüüsida, kas sellise maksu tagastamise kord, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes, nagu on kehtestatud OUG nr 8/2014 artikliga XV ja määrusega nr 365/741/2014, muudab liidu õiguskorrast tulenevate õiguste kasutamise ülemäära raskeks või praktiliselt võimatuks, võttes arvesse nende sätete kohta menetluses tervikuna, menetluse kulgu ja eripära liikmesriigi eri ametiasutustes (vt selle kohta kohtuotsused, 27.6.2013, Agrokonsulting-04, C-93/12, EU:C:2013:432, punkt 48, ning 6.10.2015, Târșia, C-69/14, EU:C:2015:662, punktid 36 ja 37).
- 58 Sellega seoses tuleb märkida, et nimetatud õigusnormide kohaselt peab isik, kellele on kohtuotsusega välja mõistetud vaidlusaluse tasu tagasimaksmine, pöörduma pädeva ametiasutuse poole, et esitada taotlus tasutud summa tagasisaamiseks, koos dokumentidega, mis on selle asutuse jaoks vajalikud, täitmaks talle täidedokumendi alusel ette nähtud kohustusi. Vastupidi sellele, mida kaebaja näib väitvat põhikohtuasjas, ei paista, et selline nõue iseenesest muudab nimetatud maksude tagasimaksmise ülemäära raskeks, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 44 ja 45, arvestades, et mitte miski ei viita võimalikele takistustele, mis on seotud näiteks sellise menetluse ülemäära suurte kuludega.
- 59 Teisiti oleks see juhul, kui üksikisik, kelle kasuks on kohtumenetluse tulemusel tehtud selline täitedokument ja kes on taotlenud selle täitmisele pööramist pädevalt ametiasutuselt, peaks ootama viis aastat selleks, et saada tagasi talle võlgnetavad summad täies ulatuses, mille tõttu püsiks ebaseaduslik olukord selle asemel, et maksta need summad tagasi nii kiiresti kui võimalik.
- 60 Lisaks, võlgnetavate summade tagastamine sõltub määruse nr 365/741/2014 artikli 3 kohaselt, mida märkisid ka asjaomased isikud kohtuistungil, mootorsõidukimaksu, s.o. keskkonnalõivudest saadud vahendite olemasolust. Erasikul ei ole ühtki võimalust sundida pädevat ametiasutust täitma oma kohustusi, kui viimane lõpetab vabatahtlikult nende täitmise, kuna kehtiva õiguse kohaselt on sundtäitmine eelnimetatud õigusnormide kohaselt viie aasta jooksul välistatud.
- 61 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et selliste summade ja nendega seotud intresside tagastamise kord, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes, mille suurus on kindlaks määratud täitmisele pööratava kohtuotsusega, paneb tervikuna võttes üksikisiku pikemaajalisse ebakindlasse olukorda kuupäeva osas, millal võiks ta alusetult sisse nõutud maksu tagasi saada, ilma et tal oleks võimalust sundida ametiasutust täitma oma kohustust, kui viimane ei tee seda vabatahtlikult, kas siis vahendite puudumise või muu põhjuse tõttu.
- 62 Seega, selliste maksude tagastamise kord, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes ja ette nähtud OUG nr 8/2014 artikliga XV ja määrusega nr 365/741/2014, muudab liidu õiguskorrast tulenevate õiguste kasutamise ülemäära raskeks ega vasta liikmesriikide kohustusele tagada, et need õigused oleks täiel määral kaitstud.
- 63 Rumeenia valitsus piirdub sellise korra rakendamise põhjendamisel peamiselt majandusraskuste ja institutsioonilise ummikseisuga, mis puudutab selliste täitmisele pööratud kohtuotsuste kohest täitmist, mis käsitlevad liidu õiguse vastaselt sisse nõutud maksude tagastamist.
- 64 Sellega seoses piisab meenutusest, et liikmesriigid, kes on maksud sisse nõudnud liidu õigust rikkudes, on käesoleva kohtuotsuse punktis 37 viidatud kohtupraktikat arvestades kohustatud need maksud tagastama koos intressidega. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 47 märkis, ei ole liikmesriigil kui põhikohtuasja vaidluses võlgnikul lubatud tugineda asjaolule, et tema vahendid on ebapiisavad, põhjendamaks sellise kohtuotsuse täitmise võimatust, mis tunnustab maksumaksjale liidu õiguskorrast tulenevat õigust.

- 65 Samamoodi ei või liikmesriikidele antud menetlusautonoomia selliste maksude koos intressidega tagastamist reguleerivate menetlusnormide vastuvõtmisel, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes, viia selleni, et neil on lubatud muuta selliste õiguste kasutamine praktiliselt võimatuks või ülemäära raskeks, tuginedes rakendamiseiga seotud raskustele või puhtalt majanduslikele põhjustele.
- 66 Seetõttu tuleb tõhususe põhimõtet tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selliste maksude koos intressidega tagastamise kord nagu põhikohtuasjas, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes ja mille suurus on kindlaks määratud täitmisele pööratud kohtuotsusega, mis näeb ette maksude tagastamise ajatamise viie aasta jooksul ning mille kohaselt sõltub selliste otsuste täitmine teist liiki maksudest saadud vahendite olemasolust, ilma et maksumaksjal oleks võimalik sundida ametiasutusi täitma oma kohustusi, kui viimased seda vabatahtlikult ei tee.
- 67 Teiseks, mis puudutab OG nr 22/2002 artikleid 1–3 ja määruse nr 2336/2011 artiklit 10*bis*, nimelt õigusnorme, mis eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul oleks kohaldatavad tema menetletavas pooleliolevas kohtuasjas, kui OUG nr 8/2014 artikkel XV ja määrus nr 365/741/2014 ei oleks kohaldatavad, märgib nimetatud kohus, esitamata täiendavaid täpsustusi, et need õigusnormid pikendavad või takistavad ametiasutuse poolt võlgnetavate summade tegelikku tagastamist.
- 68 Samas ei tundu, et kuuekuuline tähtaeg, mis on OG nr 22/2002 artiklitega 2 ja 3 ametiasutusele täitedokumendi alusel oma kohustuste vabatahtlikult täitmiseks ette nähtud, muudaks iseenesest maksumaksjatele liidu õiguskorrast tulenevate õiguste kasutamise ülemäära raskeks. Pealegi on maksumaksjatel lubatud algatada pärast selle tähtaja möödumist võlgnikust ametiasutuse vastu sundtäitmise menetlus, kui viimane ei täida oma kohustusi vabatahtlikuks täitmiseks ette nähtud tähtajaks.
- 69 Ent nagu väidab kaebaja, kui siseriiklikud õigusnormid nagu OG nr 22/2002, artiklid 1–3 ja määruse nr 2336/2011 artikkel 10*bis* lükkavad liidu õiguskorrast tulenevaid õigusi käsitleva kohtuotsuse täitmise edasi rohkem kui kuus kuud, mis on ette nähtud OG nr 22/2002 artiklitega 2 ja 3, pelgalt seetõttu, et eelarves ei ole vahendeid selliste summade tagasimaksmiseks ja ilma et maksumaksjal oleks võimalik sundida ametiasutust oma kohustusi täitma, kas arestimistaotluse esitamise teel või muul moel, millega tagada siseriiklikus õiguskorras ametiasutustele ette nähtud kohustuste täitmine, ei saa nimetatud õigusnormid vastata tõhususe põhimõtte nõuetele, kuna muudaksid tagastamise ülemäära raskeks või praktiliselt võimatuks. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas see on nii ka põhikohtuasjas.
- 70 Hoolimata asjaolust, et harta sätted on kohaldatavad sellises õiguslikus olukorras nagu põhikohtuasjas, mis kuulub liidu õiguse kohaldamisalasse, kuna põhikohtuasja ese käsitleb ELTL artiklit 110 rikkudes sisse nõutud maksude tagastamist ning et liikmesriigid on käesoleva kohtuotsuse punktis 37 meenutatud kohtupraktika kohaselt kohustatud sellised maksud ja nendega seotud intressid tagasi maksma, ei ole vaja analüüsida eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusi harta sätete osas, kuna eespool välja toodud asjaolud võimaldavad sellel kohtul teha põhikohtuasjas otsus.
- 71 Eelnevast tuleneb, et:
- Lojaalse koostöö põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui liikmesriik võtab vastu sätted, mille kohaselt sõltub sellise maksusumma tagastamine, mille Euroopa Kohus on oma otsusega tunnistanud liidu õigusega vastuolus olevaks või mille kokkusobimatus selle õigusega tuleneb nimetatud otsusest, tingimustest, mis käsitlevad konkreetselt seda maksu ja mis on vähem soodsad kui need, mida kohaldatakse tagastamisele nende puudumisel, selle põhimõtte järgimist tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.
  - Võrdväarsuse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui liikmesriik näeb ette menetlusnormid, mis on vähem soodsad nende maksu tagastusetaotluste suhtes, mis põhinevad liidu õiguse rikkumisel, võrreldes menetlusnormidega, mida kohaldatakse sarnastele hagidele, mis

põhinevad siseriikliku õiguse rikkumisel. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on läbi viia vajalik kontroll, et tagada tema menetluses olevas pooleliolevas vaidluses kohaldatavate õigusnormide kooskõla nimetatud põhimõttega.

- Tõhususe põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selliste maksude koos intressidega tagastamise kord nagu põhikohtuasjas, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes ja mille suurus on kindlaks määratud täitmisele pööratud kohtuotsusega, mis näeb ette maksude tagastamise ajatamise viie aasta jooksul ning mille kohaselt sõltub selliste otsuste täitmine teist liiki maksudest saadud vahendite olemasolust, ilma et maksumaksjal oleks võimalik sundida ametiasutusi täitma oma kohustusi, kui viimased seda vabatahtlikult ei tee. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas õigusnormid, mis on kohaldatavad põhikohtuasjas, vastavad sellise tagastamise korra puudumisel tõhususe põhimõtte nõuetele.

Kohtukulud

- 72 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

Lojaalse koostöö põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui liikmesriik võtab vastu sätteid, mille kohaselt sõltub sellise maksumõnna tagastamine, mille Euroopa Kohus on oma otsusega tunnistanud liidu õigusega vastuolus olevaks või mille kokkusobimatus selle õigusega tuleneb nimetatud otsusest, tingimustest, mis käsitlevad konkreetset seda maksu ja mis on vähem soodsad kui need, mida kohaldatakse tagastamisele nende puudumisel, eelnimetatud asjaolu tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.

Võrdväarsuse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui liikmesriik näeb ette menetlusnormid, mis on vähem soodsad nende maksu tagastusetaotluste suhtes, mis põhinevad liidu õiguse rikkumisel, võrreldes menetlusnormidega, mida kohaldatakse sarnastele hagidele, mis põhinevad siseriikliku õiguse rikkumisel. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on läbi viia vajalik kontroll, et tagada tema menetluses olevas pooleliolevas vaidluses kohaldatavate õigusnormide kooskõla nimetatud põhimõttega.

Tõhususe põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selliste maksude koos intressidega tagastamise kord nagu põhikohtuasjas, mis on sisse nõutud liidu õigust rikkudes ja mille suurus on kindlaks määratud täitmisele pööratud kohtuotsusega, mis näeb ette maksude tagastamise ajatamise viie aasta jooksul ning mille kohaselt sõltub selliste otsuste täitmine teist liiki maksudest saadud vahendite olemasolust, ilma et maksumaksjal oleks võimalik sundida ametiasutusi täitma oma kohustusi, kui viimased seda vabatahtlikult ei tee. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas õigusnormid, mis on kohaldatavad põhikohtuasjas, vastavad sellise tagastamise korra puudumisel tõhususe põhimõtte nõuetele.

Allkirjad